

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Z. S.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2023, č. j. 089843/2022/KUSK/OLPPS/ZAM, kterým bylo částečně změněno, avšak co do merita věci potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Mělník ze dne 20. 6. 2022, č. j. MUME-31298/DSA/22/LUVE. Tímto rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění. Současně s podáním žaloby stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků, o ustanovení zástupce a navrhl také přiznání odkladného účinku žalobě.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45, žádost stěžovatele o přiznání osvobození od soudních poplatků, návrh stěžovatele na ustanovení zástupce i návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl. Tímto usnesením také krajský soud stěžovatele vyzval, aby do 15 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za podanou žalobu, do 3 dnů zaplatil poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku a aby ve lhůtě 15 dnů odstranil vady podané žaloby. Toto usnesení krajského soudu bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 18. 5. 2023.

[3] Stěžovatel následně soudní poplatek za podanou žalobu nezaplatil, proto krajský soud usnesením ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63, řízení o žalobě zastavil.

[4] Dne 9. 8. 2023 podal stěžovatel prostřednictvím e-mailu ke krajskému soudu kasační stížnost opatřenou platným elektronickým podpisem. V kasační stížnosti brojil jak proti usnesení ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45, kterým krajský soud mj. nevyhověl jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků ani návrhu na ustanovení zástupce, tak proti usnesení ze dne 15. 6. 2023, č. j. 44 A 6/2023-63, kterým bylo řízení o žalobě zastaveno.

Společně s podáním kasační stížnosti navrhl stěžovatel určení neúčinnosti doručení obou zmíněných usnesení a zároveň podal návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[5] Nyní posuzovaná věc se týká kasační stížnosti proti usnesení ze dne 11. 5. 2023, č. j. 44 A 6/2023-45, kterým krajský soud mj. zamítl žádost stěžovatele o přiznání osvobození od soudních poplatků i návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

[6] Krajský soud předložil podanou kasační stížnost k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, aniž by rozhodl o návrhu stěžovatele na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení.

[7] V souladu s usnesením Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1243/21, vrátil Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 23. 8. 2023, č. j. 5 As 201/2023-11, krajskému soudu jeho spis k rozhodnutí o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení. Přestože Nejvyšší správní soud posuzuje otázku existence podmínek pro neúčinnost doručení rozhodnutí napadeného kasační stížností nezávisle na posouzení krajského soudu jako předběžnou otázku při posuzování včasnosti kasační stížnosti (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2010, č. j. 3 Ans 12/2010-105), měl by tuto otázku hodnotit až poté, co o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení rozhodne krajský soud, tj. při znalosti důvodů, na nichž krajský soud založil své rozhodnutí o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení (blíže viz shora zmíněné usnesení Ústavního soudu).

[8] Krajský soud návrh na vyslovení neúčinnosti doručení napadeného usnesení o zamítnutí žádosti stěžovatele o přiznání osvobození od soudních poplatků a o návrhu na ustanovení zástupce usnesením ze dne 27. 9. 2023, č. j. 44 A 6/2023-91, zamítl. Krajský soud zdůraznil, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 18. 5. 2023, přičemž stěžovatel byl dle svých slov sice od 6. 3. 2023 v dočasné pracovní neschopnosti z důvodu léčby nádorového onemocnění, avšak tento zdravotní stav mu zjevně nebránil v tom, aby se seznámil s písemnostmi, které mu krajský soud v tomto období zasílal, a reagoval na ně. Na základě toho krajský soud dovodil, že stěžovatel byl schopen se s doručovanými písemnostmi seznámit. To, že na ně reagoval neúplně, což mělo za následek zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, nelze označit za důkaz neúčinného doručení, neboť z odpovědi stěžovatele bylo zjevné, že obsahu písemností porozuměl. Stěžovatel zároveň netvrdí, že by se jeho stav v období od 9. 5. 2023 (kdy reagoval na výzvu krajského soudu) do 18. 5. 2023 (kdy převzal napadené usnesení) zhoršil. Dne 17. 5. 2023 přitom stěžovatel dokládal krajskému soudu další listiny, přičemž k plánované hospitalizaci byl přijat až dne 21. 6. 2023. Dle krajského soudu stěžovatel nedoložil, že se s napadeným usnesením seznámil až dne 8. 8. 2023, jak tvrdil v návrhu na vyslovení neúčinnosti napadeného usnesení. Vzhledem k doručení napadeného usnesení stěžovateli do vlastních rukou a k tomu, že stěžovatelův zdravotní stav nebyl takové povahy, aby vyloučil možnost stěžovatele obsah písemnosti seznat, dospěl krajský soud k závěru, že stěžovatel měl možnost seznámit se s napadeným usnesením, jeho návrh na vyslovení neúčinnosti doručení proto zamítl.

[9] Poté, co krajský soud rozhodl o návrhu na vyslovení neúčinnosti doručení, předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o podané kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou včasnosti podané kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je opožděná.

pokračování

[11] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. V souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. je lhůta k podání kasační stížnosti zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

[12] Jak již bylo uvedeno výše, kasační stížností napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou ve čtvrtek dne 18. 5. 2023 (ve spise krajského soudu je založena doručka s podpisem stěžovatele). Stěžovatel však podal kasační stížnost ke krajskému soudu až ve středu dne 9. 8. 2023.

[13] Při nezávislém posuzování otázky existence podmínek pro neúčinnost doručení rozhodnutí napadeného kasační stížností jako předběžné otázky při posuzování včasnosti kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud ke stejným závěrům jako krajský soud.

[14] Stěžovatel zejména nevysvětlil, proč se mohl s napadeným usnesením seznámit až dne 8. 8. 2023, přestože mu bylo doručeno již dne 18. 5. 2023. Byť stěžovatel uváděl, že byl od 6. 3. 2023 v pracovní neschopnosti a následně v době od 21. 6. 2023 do 26. 6. 2023 a od 28. 6. 2023 do 4. 7. 2023 hospitalizován (ve spise jsou obsaženy lékařské zprávy), přičemž v mezidobí absolvoval ambulantní vyšetření (dne 13. 7. 2023 a dne 26. 7. 2023), nevysvětlil, proč se s obsahem napadeného usnesení seznámil právě až dne 8. 8. 2023. Stěžovatel uváděl toliko to, že se z důvodu svého zdravotního stavu seznámil s napadeným usnesením „*za pomoci třetí osoby*“ až dne 8. 8. 2023. Z obsahu spisu krajského soudu však plyne, že byť byl stěžovatel od 6. 3. 2023 v dočasné pracovní neschopnosti, dne 11. 4. 2023 podával ke krajskému soudu zmíněnou žalobu a poté opakovaně reagoval na výzvy krajského soudu, přičemž ještě dne 17. 5. 2023 zasílal krajskému soudu další listiny. Stěžovatel netvrdil ani nedoložil, že by se jeho zdravotní stav ke dni 18. 5. 2023, kdy napadené usnesení převzal od poštovní doručovatelky, zhoršil takovým způsobem, že by nebyl schopen samostatně číst či porozumět psanému textu. K plánované hospitalizaci byl pak stěžovatel přijat až dne 21. 6. 2023.

[15] Nejvyšší správní soud nemíní jakkoli zlehčovat stěžovatelův zdravotní stav, současně je však nutné trvat na tom, aby v případě, kdy účastník řízení namítá neúčinnost doručení napadeného usnesení, dostatečným způsobem tvrdil a doložil omluvitelný důvod, na jehož základě se nemohl s písemností seznámit, jak vyžaduje § 50d odst. 1 o. s. ř., který se pro doručování v soudním řízení správním použije dle § 42 odst. 5 s. ř. s. obdobně. Stěžovatel však dostatečně netvrdil ani nedoložil, že by v době od doručení napadeného usnesení, tj. od 18. 5. 2023, do 8. 8. 2023 nebyl vůbec schopen se seznámit s obsahem napadeného usnesení. Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil s hodnocením krajského soudu.

[16] S ohledem na shora uvedené musel Nejvyšší správní soud uzavřít, že podaná kasační stížnost je zjevně opožděná. Lhůta pro její podání totiž uplynula ve čtvrtek dne 1. 6. 2023, přičemž stěžovatel kasační stížnost podal ke krajskému soudu až dne 9. 8. 2023. Vzhledem k tomu, že i návrh na ustanovení zástupce byla podán zároveň s kasační stížností, tedy až po marném uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti, nemohlo v tomto případě dojít ke stavení této lhůty ve smyslu § 35 odst. 10 předposlední věty s. ř. s.

[17] Lze poznamenat, že ani případné vyhovění návrhu na ustanovení zástupce by nemohlo nic změnit na tom, že kasační stížnost byla podána po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Nejvyšší správní soud tedy o návrhu na ustanovení zástupce nerozhodoval, neboť mu nezbylo, než v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítnout.

[18] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 za použití § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. října 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu